

İBADET NEDİR?

Konular

- Niçin İbadet Ediyoruz?
- İbadetin Tanımı
- Niyetimiz İşlerimizi Değerli Kılar
- İbadetlerin Faydaları
- İbadetlerin Çeşitleri

Kazanımlar

Bu ünitenin sonunda öğrenciler;

- İbadetlerin hangi amaçla yapıldığını kavrar.
- İbadetin tanımını yapar.
- Niyetin ibadetlere değer kattığını söyler.
- İbadetlerin bireysel ve toplumsal faydalarını öğrenir.
- Başlıca ibadet çeşitlerini bilir ve örneklerle açıklar.

NİÇİN İBÁDET EDİYORUZ?

Áyet

“Hatırlayın ki Rabb’iniz size, ‘Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetimi) artıracam ...!’ diye bildirmişti.”
(İbrahim 14/7)

Bize iyilik yapan birine teşekkür ederiz. Çünkü biliriz ki teşekkür ettiğimizde bize iyiliği dokunan kimsenin mutluluğu daha çok artar. Bir iyilik yaptığımızda teşekkür edilmesi de bizi mutlu eder değil mi? İyiliği teşekkür için yapmayız ama teşekkürün iyiliği çoğalttığını biliriz.

En çok kime teşekkür etmemiz gerektiğini hiç düşündünüz mü? Elbette dünyadaki bütün bu güzellikleri bizlere veren yüce Allah’a teşekkür etmemiz gerekir. Çünkü bizleri yaratan, yaşatan, çeşit çeşit yiyecek ve içecekler veren, dünyayı hizmetimize sunan yüce Allah’tır.

Peki ya bu kadar güzellik için Allah Teâlâ’ya nasıl teşekkür edebiliriz? Tabii ki ibadetlerimizle ve yüce Allah’a güzel bir kul olmakla teşekkür/şükür borcumuzu yerine getirebiliriz.

Bizler Allah’ın kulları olarak dünya ve ahirette mutlu olmak istiyorsak ibadetlerimizi aksatmadan yerine getirmeliyiz.

ÁYET

Yüce Allah Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyuruyor:

“ Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. ”

(Zâriyât 51/56)

İbadetin Tanımı

İbadet, sözlükte "itaat etmek, boyun eğmek, kulluk etmek" anlamlarına gelir. Dinî bir kavram olarak ise, Allah Teâlâ'nın emrettiği ve sevdiği davranışları yapıp yasakladığı ve sevmediği hareketlerden uzak durmaktır. Ayrıca yüce Allah'ın sevgisi ve rızasını kazanma niyetiyle yapılan bütün işlerin de ibadet kapsamına girdiğini unutmamalıyız. Allah Teâlâ'ya sevgimizi en güzel şekilde ibadet ederek göstermiş oluruz.

Niyetimiz İşlerimizi Değerli Kılar

Hız. Ali radiyallahu anh "Eğri cetvelle doğru çizgi çizilmez" der. İşte niyetimiz bu güzel sözdeki cetvelle benzer. Yani kötü ve eğri bir niyet ile Allah'ın sevgisi ve rızası kazanılamaz. Çünkü ibadetlerimizi, davranışlarımızı değerli kılan şey, niyetlerimizdir. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyuruyor: "Ameller niyetlere göre değerlendirilir." (Buhârî, Bed'ül-Vahy, 1).

Öyleyse bir işe başlamadan önce, "Ben bu işi Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanmak için yapacağım" diye düşünürsek, yaptığımız şey küçük de olsa ibadet olur ve yüce Allah'ın katında çok değerli bir davranışa dönüşür.

İbadetlerin Faydaları

Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanma niyetiyle yapılan ibadetlerin değerli ve faydalı olduğunu bir kez daha hatırlayalım. İbadetler ruhumuzun gıdasıdır. Kulluğumuzun gereğidir. İbadetlerin hem maddi hem de manevi birçok faydası vardır. Bu faydalardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz.

İbadetler;

- Yüce Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanmamızı sağlar.
- Ahlâkımızı güzelleştirir. (Sabır, cömertlik, doğruluk)
- Hayatımıza düzen ve disiplin kazandırır. (Beş vakit namaz)
- Temizlik alışkanlığı kazandırır. (Abdest)
- İnsanlar arasındaki birlik ve beraberliği artırır. (Cemaatle namaz, yardımlaşma)
- İnsanın yalnızca kendisini değil, çevresindekileri de düşünmesini sağlar. (Zekât, sadaka)
- Dünya ve ahiret mutluluğunu kazanmamıza vesile olur.

İbadetlerin Çeşitleri

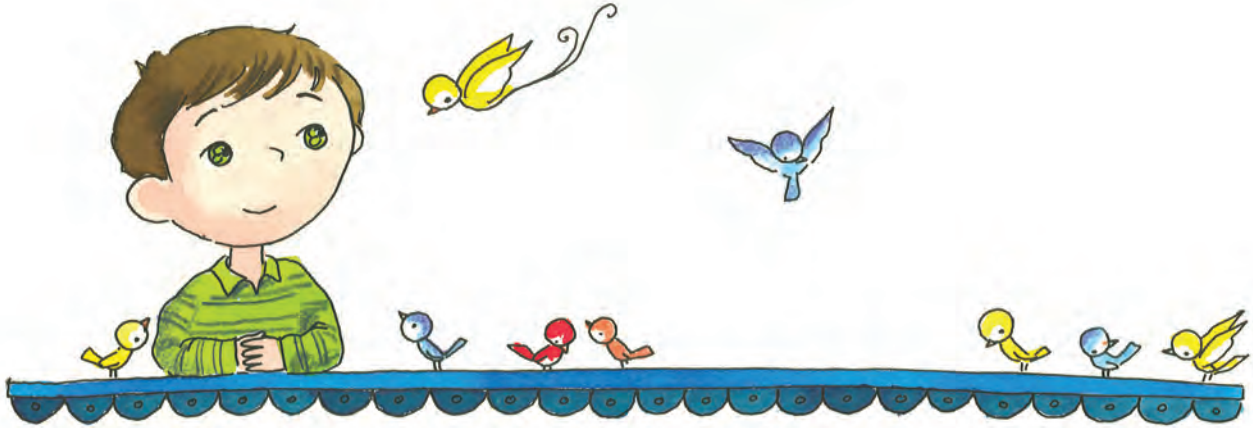
İbadetler genel olarak farz, vâcip ve nâfile olmak üzere üç kısma ayrılır. Yapılış şekillerine göre de beden, mal, hem beden hem malla yapılan ibadetler olmak üzere üçe ayrılır.

Hükmüne Göre İbadet Çeşitleri

Farz İbadetler: Yüce Allah'ın kesin olarak yapılmasını emrettiği ibadetler. Beş vakit namazların farzı, cuma namazı, oruç, zekât ve hac gibi.

Vâcip İbadetler: Yüce Allah'ın kesin olmamakla birlikte yapılmasını emrettiği ibadetler. Kurban, bayram namazları, vitir namazı gibi.

Nâfile İbadetler: Farz ve vâcip dışında kalan yapıldığında sevap, mükâfat kazanılan ibadetlerdir. Sünnet namazları, sadaka gibi.

Yapılış Şekline Göre İbadet Çeşitleri

Beden ile Yapılan İbadetler: Namaz ve oruç gibi.

Mal ile Yapılan İbadetler: Zekât, kurban ve sadaka gibi.

Hem Mal Hem de Bedenle Yapılan İbadetler: Hac gibi.

OKUYALIM

İbadetler Kolaydır

İmâm-ı Rabbânî kuddise sırruhû şöyle buyuruyor:
"Allah Teâlâ, hiçbir zaman kullarına kaldırmaya güç yetiremeyecekleri büyük bir kaya parçasını kaldırmalarını emretmemiş. Kullarına kıyam, kıraat, rükû ve secdeden oluşan ve gayet kolay olan namazı emir buyurmuş. Emir buyurduğu ibadetlerin hepsi de çok kolaydır. Oruç da aynı şekilde pek kolaydır. Zekât da son derece kolaydır. Allah, zengin olan kullarına mallarının hepsini veya yarısını vermelerini emretmemiş, sadece kırkta birini vermelerini yeterli görmüştür."

(İmâm-ı Rabbânî, Mektûbât, 2/166, 289. Mektup)

//
Allahım! Senin sevgine ve rızana ulaştıracak amelleri bana nasip et.
//

Allah korkusuyla yasaklardan sakınmak yüzleri
ağartır, Rabb'i razı eder, dereceyi yükseltir.

Taberî, Târihu'r-Rasûl ve'l-Mülûk, 2/255

Test Et

1. Aşağıdakilerden hangisi ibadetin sözlük anlamlarından biri değildir?

- a) İtaat etmek
- b) Boyun eğmek
- c) El bağlamak
- d) Kulluk etmek

2. Aşağıdaki şıkların hangisinde ibadetleri yapma amacımız doğru olarak verilmiştir?

- a) İnsanlara iyi görünmek
- b) Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanmak
- c) Ailemizi mutlu etmek
- d) Sağlıklı olmak

"Ameller ..... göre değerlendirilir."

3. Hadis-i şerifte boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?

- a) Niyetlere
- b) Keyfimize
- c) Faydamıza
- d) Davranışımıza

4. Aşağıdakilerden hangisi ibadetin faydalarından biri değildir?

- a) Temizlik alışkanlığı kazandırır.
- b) Hayatımıza düzen ve disiplin kazandırır.
- c) Ahlâkımızı güzelleştirir.
- d) Yalnızca kendimizi düşünmemizi sağlar.

5. Aşağıdakilerden hangisi hem mal hem de bedenle yapılan ibadetlerden biridir?

- a) Namaz
- b) Oruç
- c) Hac
- d) Zekât

Doğru mu Yanlış mı?

Aşağıdaki doğru olan cümlelere (✓) yanlış olanlara (X) işareti koy.

- Teşekkür iyiliği çoğaltır.
- Dünyada ve ahirette mutlu olmak için ibadetlerimizi yerine getirmeliyiz
- İbadetler sadece Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanmak için yapılır.
- İbadetler insanlar beğensin diye yapılır.
- Farz ibadetler, kurban, vitir namazı gibi ibadetlerdir.
- Nâfile ibadetler sevap kazandırmaz.
- Sünnet namazlar, sadaka gibi ibadetler nâfile ibadettir.
- Kurban hem mal hem de bedenle yapılan bir ibadettir.
- Zekât, kurban ve sadaka mal ile yapılan ibadetlerdir.

Başlığını Bul

Aşağıdaki tanımlara uygun olan başlığı koy.

VÂCİP İBADETLER, FARZ İBADETLER, NÂFİLE İBADETLER

.....

Yüce Allah'ın kesin olarak yapılmasını emrettiği ibadetlerdir.

.....

Yüce Allah'ın kesin olmamakla birlikte yapılmasını emrettiği ibadetlerdir.

.....

Farz ve vâcip dışında kalan, yapıldığında sevap, mükâfat kazanılan ibadetlerdir.

Grubunu Yaz

Hangi ibadet çeşidine girdiğini bulalım.

İbadet	Beden İle Yapılan	Mal İle Yapılan	Hem Mal Hemde Beden İle Yapılan
Namaz			
Oruç			
Zekat			
Sadaka	✓		
Kurban			
Hac			

Grubunu Bul

İbadetleri hükmüne göre örnekteki gibi doğru kutucuğuna yazar mısın?

Cuma namazı

Kurban

Vitr namazı

Sünnet namazlar

Oruç

Zekât

Sadaka

Bayram Namazları

Hac

FARZ İBADET

NÂFILE İBADET

VÂCİP İBADET